

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Moravskoslezská obchodní akademie, s. r. o.

Petřvald, Šenovská 356
Šenovská 356, 735 41 Petřvald

Identifikátor školy: 600 016 595

Zřizovatel: Jiří Salva a Sabina Salvová, Bohumínská 73/138, 710 00 Ostrava

Školský úřad Karviná, Mírová 1429, 735 06 Karviná

Termín konání orientační inspekce: 9. - 11. květen 2000

Čj.	143 177 /00-11120
Signatura	on3ft304

Český jazyk a literatura

V rámci inspeční činnosti byly navštíveny hodiny českého jazyka a literatury v 1. a 2. ročníku. Časová dotace předmětu odpovídala danému učebnímu plánu. Poměr výuky literatury, mluvnice a slohu je dán hodinovou dotací obsaženou v tematických plánech, v nichž je také zohledněna příprava a realizace slohových prací. Porovnáním tematických plánů a platných učebních osnov pro střední odborné školy (schválilo MŠMT ČR dne 1. 7. 1999

čj. 25 625/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem) bylo zjištěno, že učební osnovy jsou plněny. Plnění základních ukazatelů v oblasti plánování a přípravy výuky bylo potvrzeno kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin.

Navštívené hodiny byly vedeny odborně i pedagogicky způsobilou učitelkou. Výuka byla organizována v učebnách, které jsou z hlediska psychohygienických podmínek vhodné pro výuku daného předmětu. Odbornou učebnu českého jazyka a literatury škola nemá. V obou třídách měli žáci k dispozici učebnice.

Výuka byla dobře organizována, pokyny vyučující byly srozumitelné, její požadavky přiměřené věku žáků. V úvodní části vyučovacích jednotek byl zřetelně stanoven didaktický cíl hodin. Forma přednesu nového učiva byla realizována metodami výkladu spojeného s dialogem s žáky a zápisem do sešitů dle pokynů učitelky. Nové učivo bylo interpretováno věcně správně, příklady byly funkční, měly výchovný charakter. V jedné hodině se uskutečnila písemná prověrka dříve probraného učiva, v další hodině proběhlo individuální prověřování vědomostí žákyně. Při hodnocení byla vyučující objektivní.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována na základě respektování osobnosti žáků. Komunikace žáků byla na různé úrovni, komunikace vyučující, pohotovost a kvalita jejího vyjadřování v obou navštívených hodinách byla velmi dobrá. Učitelka měla partnerský vztah k žákům, kázeňské problémy v době inspeční činnosti nebyly zaznamenány.

V rámci hodnocení předmětu je možno konstatovat, že při výuce českého jazyka a literatury je oblast plánování, přípravy výuky hodnocena jako velmi dobrá, oblast podmínek výuky jako velmi dobrá, stejně jako oblast organizace, metod a forem výuky. Učivo bylo procvičováno formami ústními i písemnými. Jako velmi dobrou lze též hodnotit oblast interakce a komunikace.

Celkově je výuka českého jazyka a literatury hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyky

Byly navštíveny hodiny anglického a německého jazyka. Tematické plány jsou zpracovány na základě platných osnov a učebních plánů. Totéž platí o týdenní hodinové dotaci a návaznosti učiva v jednotlivých ročnících. Hodiny jazyků jsou v rozvrhu rozloženy, nevyučuje se v blocích. probírané učivo koresponduje i po časové stránce s tematickými plány.

U vyučujících se projevila zodpovědná příprava k výuce.

Učitelka, která vyučuje německý jazyk, má pro tento předmět odbornou i pedagogickou způsobilost. Také anglický jazyk vyučuje ve všech třídách učitel s pedagogickou i odbornou

způsobností. Výuka cizích jazyků probíhá jednak v kmenových třídách, jednak v některých odborných učebnách. Jazykovou učebnu škola nemá. Žáci používají učebnice doplňované vybranými kopírovanými texty z různých publikací.

Hospitované hodiny měly předem jasně stanovené cíle, se kterými byli žáci seznámeni vždy na začátku vyučovací jednotky a o jejichž realizaci se vyučující snažili po celou dobu výuky.

Základní metodou pro opakování a upevňování již dříve probraného učiva byly kontrolní otázky a podněty jimiž pedagogové stimulovali žáky k dialogu a vlastnímu mluvenému projevu. Ve sledované výuce byly využity nahrávky k nácviku poslechu. Málo početné skupiny poskytovaly dostatečný prostor pro aktivní zapojení žáků a vyučujícím umožňovaly uplatňovat individuální přístup. Množství a výběr informací odpovídaly jazykové úrovni žáků a podmínkám školy s odborným ekonomickým zaměřením. Aktivita žáků byla v jednotlivých skupinách různá.

Učitelé motivovali žáky jak výběrem učiva, které v některých případech souviselo s odborným zaměřením žáků, tak i jasným a srozumitelným předáváním potřebných informací. Prověřování učiva bylo zaměřeno na zvládnutí praktických dovedností. Na chyby byli žáci upozorňováni důsledně, ale s pedagogickým taktem.

Pokyny a dialogy s žáky byly v hospitovaných hodinách podávány důsledně v cizím jazyce. Učitelé vytvořili ve všech sledovaných jednotkách příznivou atmosféru pro klidnou práci žáků.

Shrnutím jednotlivých atributů je úroveň výuky cizích jazyků hodocena jako velmi dobrá.

Přírodovědné předměty (matematika, fyzika)

Všechny základní ukazatele v oblasti plánování a přípravy výuky jsou splněny. Učivo v hospitovaných hodinách odpovídalo osnovám a výukový cíl byl převážně přiměřený možnostem žáků. Předložené tematické plány odpovídají osnovám, vyučujícími jsou respektovány stanovené časové dotace pro jednotlivá témata. Při stanovení výukového cíle učitelé přihlíželi k aktuálnímu složení třídy. Přímá individuální pomoc žákům zpravidla byla poskytována. Učitelé průběžně kontrolují úroveň znalostí žáků formou písemného i ústního zkoušení a pro klasifikaci mají dostatek podkladů.

Výuka matematiky je zajištěna v 1. až 3. ročníku jedním učitelem s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, fyzika je vyučována jen v 1. ročníku taktéž jedním učitelem, ale pouze s odbornou způsobilostí. V hospitovaných hodinách nebyly pozorovány zásadní metodické nedostatky a po odborné stránce je výuka na vysoké úrovni.

Zvolené učebnice a další studijní materiály (sbírky, tabulky apod.) odpovídají realizovanému vzdělávacímu programu a jsou všem žákům k dispozici. Učební pomůcky pro tyto předměty jsou pouze v omezené míře. Kvalitní je však vybavení výukovými programy na počítače, které jsou často využívány ve výuce (obzvláště ve výuce fyziky).

Na všechny navštívené hodiny byli učitelé připraveni. Obecně lze konstatovat jednostrannost ve volbě učebních materiálů a metod práce, velmi omezené využívání názorných pomůcek a didaktické techniky. Řazení vyučovacích hodin matematiky a fyziky v rozvrhu hodin (1. - 3. hodina), jakož i pracovní prostředí tříd je z psychohygienického hlediska přínosné a má vliv na pracovní nasazení žáků, které v případě matematiky je na velmi dobré úrovni. V hospitovaných hodinách učitelé zohledňovali diferenciací individuální možnosti, tempo, případně nadání žáků. Pozornost je věnována písemnému a grafickému projevu žáků, i když ne vždy a důsledně. Učitelé sledují písemné záznamy žáků v sešitech pouze namátkově (např. během zkoušení).

Podstatná část hodin byla zaměřena na procvičování a upevňování již získaných vědomostí. Ve

stavbě a organizaci hodin převažovaly metodicky správné, standardní postupy a rutinní metody s dominantní úlohou učitele. Nejsledovanější výukovou formou byla frontální samostatná práce doplněná individuální prací jednoho, případně více žáků u tabule, výklad učitele, případně frontální rozhovor. Součástí řízení samostatné práce byla průběžné provádění kontroly výsledků činností. Žáci prokazovali schopnost aplikace osvojených postupů a odpovídající dovednosti. V úvodu hospitovaných hodin byla zaznamenána i vstupní motivace, která vyučujícímu umožnila navodit potřebnou atmosféru – zaujmout žáky problémem, aktivizovat je. Celkově byly hodiny motivačně na standardní úrovni, individuálně se objevovaly soutěživé prvky, pozitivní posilování a aplikační úlohy. Závěrečné hodnocení výsledků vyučovacích činností s ohledem na cíl hodiny a pracovní výsledky žáků nebylo vždy realizováno. Podklady pro hodnocení získávají učitelé realizací stanovených písemných čtvrtletních prací (matematika) a tří laboratorních prací (fyzika). Analýza těchto prací je prováděna pečlivě.

Výuka měla klidný, pracovní charakter. Zjevná byla tendence dát žákům především základní sumu vědomostí a dovedností. V menší míře byly rozvíjeny komunikativní dovednosti ve smyslu popisu matematického či fyzikálního problému s využitím odborných výrazů, zdůvodnění zvoleného postupu řešení nebo diskuse ke správnosti výsledku. Verbální a neverbální projev vyučujících byly na dobré úrovni. Z klidného jednání učitelů a reakcí žáků lze usuzovat na přirozenou autoritu a pozitivní vzájemné vztahy učitel-žák.

Žáci školy se zapojují v matematických soutěžích organizovaných pro střední školy - výrazným úspěchem ve školním roce 1998/99 bylo 4. místo v okresním kole matematické olympiády.

V souhrnu jsou plánování a příprava výuky hodnoceny jako vynikající. Podmínky výuky v oblasti personální jsou hodnoceny jako velmi dobré, v oblasti materiální jako dobré a v oblasti psychohygienické jako vynikající. Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení a interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově je kvalita vzdělávání v matematice a fyzice hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň kvality vzdělávání na základě výše uvedených skutečností je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobým koncepčním cílem ředitele školy je zvyšovat kvalitu výchovně vzdělávacího procesu, modernizovat formy a metody výuky a ve spolupráci s úřadem práce, který podporuje výuku daného oboru ve škole, uspokojovat požadavky trhu práce. Koncepční cíle a záměry jsou reálné. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti pro školní rok 1999/2000 vychází z úkolů permanentních a úkolů termínovaných. Byl schválen pedagogickou radou dne

31. 8. 1999. K permanentním úkolům patří zejména společenskovední vzdělávání s obsahem osobnostní a sociální kultivace žáka, přiměřenou formou seznamovat žáky s principy Evropské unie, trvale působit na žáky ve smyslu boje proti rasismu, netoleranci

a xenofobii, posilovat estetické vzdělávání žáků, maximální důraz klást na rozvoj ekonomického myšlení žáků, rozvíjet dovednosti při zpracovávání ekonomických informací s využitím prostředků výpočetní techniky a jejich vyhodnocování, v účetnictví využívat

aktuálních účetních tiskopisů a účetních programů, vést žáky k práci s odbornými periodiky, věnovat trvalou pozornost programu Škola bez drog. K termínovaným úkolům patří různé akce školy, kurzy a zájezdy. Plnění stanovených úkolů je sledováno a průběžně kontrolováno. Pracovníkům školy byla umožněna účast na plánování a stanovení strategických cílů zařízení.

Ve škole je vyučován čtyřletý denní studijní obor 63-41-M/004 Obchodní akademie (JKOV: 63-17-6/00).

Učební osnovy studijního oboru jsou rozpracovány v tematických plánech učiva, které schválil ředitel školy. Tyto plány korespondují s probíraným učivem uvedeným v třídních knihách a jsou v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem. Předložený rozvrh hodin respektuje hodinové dotace předmětů i celkové stanovené týdenní počty hodin studijního oboru. Od 3. ročníku nabízí škola tyto volitelné předměty: bankovníctví a pojišťovnictví, marketing, management, aplikovaná ekonomie, konverzace v anglickém a německém jazyce, matematické cvičení. Ve školním roce 1999/2000 se vyučují 3 volitelné předměty (bankovníctví a pojišťovnictví, marketing, aplikovaná ekonomie).

Kvalita, rozsah a účelnost plánovací činnosti ředitele jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Vedení školy tvoří pouze ředitel, který je absolventem pedagogické fakulty s aprobací matematika - základy techniky. Doplnkové studium na přírodovědecké fakultě ukončil v r. 1987. Má 26 let pedagogické praxe. V r. 1997 získal Osvědčení v rámci cyklu přednášek a seminářů v oblasti protidrogové prevence. Od letošního školního roku vykonává rovněž funkci výchovného poradce.

Vzhledem k velikosti školy nejsou zřízeny metodické orgány vyučovacích předmětů.

Školní řád je zpracován. Zabývá se především povinnostmi žáků, nejsou zde zakomponována jejich práva dle mezinárodní Úmluvy o právech dítěte.

Ve školním roce 1999/2000 se výuka uskutečňuje ve třech třídách (1., 2., 3. ročník), v současné době s celkovým počtem 48 žáků (z toho 35 dívek).

Všichni pracovníci školy mají k dispozici vnitřní řád školy, který obsahuje zejména charakteristiku školy, organizaci výuky, povinnosti ředitele školy a třídních učitelů. Zabývá se rovněž poradními orgány ředitele školy jako jsou pedagogická rada školy a senát, jehož členy jsou spolu s ředitelem zástupci jednotlivých tříd, kteří projednávají náměty a připomínky žáků školy a tlumočí je řediteli. Součástí hlavních úkolů školy na školní rok 1999/2000 je materiál nazvaný Několik principů naší práce ve výchově žáků. Klade se zde např. důraz na odpovědnost, čestnost, důslednost, pracovitost, přesnost a podnikavost žáků, na dovednost podřizovat vlastní zájem vyšším společenským a morálním hodnotám, na respektování osobnosti žáka a svobody jeho volby, na posilování jeho sebevědomí.

Informační systém školy je organizován odpovídajícím způsobem. Vnitřní informační systém je realizován pedagogickými poradami (5x ročně), pracovními poradami (dle potřeby). Vnější informační systém se uskutečňuje pravidelnými třídními schůzkami s rodiči žáků (2x ročně), informacemi o škole v Petřvaldských novinách, poskytováním informací o škole prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy a výroční zprávy o hospodaření školy. Od 1. 9. 1999 jsou poskytovány informace o škole také na internetu.

Pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím. Důvěrné informace o žácích a zaměstnancích jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. V loňském školním roce se družstvo

školy zúčastnilo finále středoškolského poháru v lehké atletice, okresního přespolního běhu, vodáckého kurzu žáků 1. a 2. ročníků na řece Vltavě. Dále se žáci školy zúčastnili olympiády v účetnictví, konverzační soutěže žáků středních škol. Škola organizuje též Běh T. Foxe v Petřvaldě. Žáci školy přispěli na tuto akci částkou 15,5% z celkového množství finančních prostředků. V letošním školním roce se žáci rovněž zúčastnili okresního finále přespolního běhu v Havířově, hokejového turnaje, matematické soutěže žáků středních odborných škol. Škola se také často zúčastňuje různých divadelních představení v Ostravě.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999 je na standardní úrovni. Obsahuje zejména charakteristiku školy, učební plán vyučovaného oboru, údaje o pracovnících školy, údaje o přijímacím řízení, o mimoškolních aktivitách.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informační systém školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel používá adekvátní nástroje operativního řízení, reaguje na nové podněty ve vzdělávání a snaží se je realizovat v praxi. Operativní řízení navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností, jako celek je funkční a účinné. Vedení školy vytváří podmínky pro uplatňování tvořivosti a iniciativy pracovníků. Je plně využívána odbornost výuky a možnost dalšího vzdělávání pedagogů. Jediný z vyučujících, který nemá pro výuku pedagogickou způsobilost, začne v měsíci září studovat doplňkové pedagogické studium. Učitelka německého jazyka absolvovala odborné semináře v daném předmětu.

Ve škole vyučuje ve školním roce 1999/2000 10 pedagogů (z toho 6 žen). Z tohoto počtu jsou 3 externí pracovníci. Plný úvazek má pouze 1 učitel. Je zde odučeno za týden 116 hodin. Výuka s odbornou a pedagogickou způsobilostí představuje 92 hodin (79,3%), pouze s odbornou způsobilostí 22 hodin (19%) a jen s pedagogickou způsobilostí 2 hodiny (1,7%).

Věková struktura sboru je příznivá, 7 učitelů má věk do 45 let a pouze 1 učitelka pracuje v důchodovém věku. Je vytvořen adekvátní systém stimulování pracovníků v oblasti morální (pochvala) a v oblasti hmotné dle finančních možností školy. Hodnocení pracovníků probíhá dle vyjádření ředitele jednou nebo dvakrát ročně.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Práce pedagogických pracovníků je ze strany ředitele průběžně kontrolována. Podklady k jejich hodnocení a kontrole získává ředitel především přímou hospitační činností ve vyučovacích hodinách a kontrolou pedagogické dokumentace. Kontrolu třídních knih provádí 1x měsíčně, kontrolu třídních výkazů každé čtvrtletí.

Ve školním roce 1999/2000 vykonal ředitel zatím 50 hospitací. Po každé hospitaci je příslušný vyučující seznámen formou pohospitačního pohovoru s hodnocením své hodiny. Hospitační hodiny jsou zaměřeny především na metodiku a motivaci hodin, atmosféru ve třídě a zapojení žáků do vyučovacího procesu, na osobnost vyučujících. V předcházejících letech byly ke kontrole výsledků žáků používány srovnávací testy. V letošním školním roce se zatím neuskutečnily. V pololetní klasifikaci ze 49 klasifikovaných žáků školy prospěli 2 s vyznamenáním, 33 prospělo a 14 neprospělo.

Je vytvořen systém kontroly provozu školy a jejího hospodaření. Výroční zpráva o hospodaření za rok 1999 byla projednána na poradě pracovníků školy dne 7. 10. 1999 a následně zaslána MŠMT ČR a ŠÚ v Karvině. Celkové příjmy činily 1 893 713,90 Kč a výdaje 1 897 841,90 Kč. V loňském i letošním roce byla provedena kontrola hospodaření pracovníky ŠÚ Karviná. Při kontrole nebyly shledány závady. Škola nemá žádné sponzory.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Řídící činnost a systém řízení vychází z reálné dlouhodobé koncepce, která je rozpracována ve funkčním ročním plánu. Obecně platné právní předpisy jsou respektovány.

Kvalita řízení je hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Moravskoslezská obchodní akademie, s. r. o. se nachází v budově postavené před více než 100 lety. Žáci mají k dispozici 6 učeben, z toho 3 odborné učebny (učebna výpočetní techniky - 12 žákovských PC, 1 učitelský, učebna pro ekonomické předměty a učebna pro obchodní korespondenci - 23 psacích strojů), tělocvičnu a místnost pro výdej obědů (ty se dováží z místní základní školy). Výuka je také zabezpečena dvěma zpětnými meotary, jedním diaprojektorem, dvěma radiomagnetofony, dvěma televizory a jedním videem.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o změně zařazení do sítě škol ze dne 5. 2. 1999 pod čj.13 485/99-21 s účinností od 1. 3. 1999.
- Společenská smlouva ze dne 17. 2. 1997 o založení obchodní společnosti s ručením omezeným.
- Učební plány, učební osnovy, tematické plány.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999.
- Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 1999.
- Školní řád, vnitřní řád školy, rozvrh hodin.
- Třídní knihy, třídní výkazy.
- Kniha úrazů.
- Hlavní úkoly školy ve školním roce 1999/2000.
- Principy práce ve výchově žáků.

ZÁVĚR

Moravskoslezská obchodní akademie, s. r. o. v Petřvaldě plní v daných podmínkách svou funkci. Prezentuje se dobrými výchovně vzdělávacími výsledky, plněním schválených učebních dokumentů, promyšlenou organizací práce, dobrým vybavením odborných učeben, značným množstvím mimoškolních aktivit a velmi dobrou úrovní mezilidských vztahů.

Na základě zjištěných skutečností je škola hodnocena jako velmi dobrá.

Porovnáním předložených údajů a posouzením chodu školy byla vymezena:

Pozitiva:

- Promyšlená organizace práce vedení školy.
- Atmosféra spolupráce mezi vedením školy a učitelským sborem.
- Dostatečná informovanost rodičů ze strany školy.
- Množství mimoškolních aktivit.

Negativa:

- Vysoká absence některých žáků.

Doporučení inspekce k další činnosti školy

- Školní řád doplnit právy žáků a zákazem nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Kaďůrek	Jaroslav Kaďůrek v. r.
Člen týmu	Mgr. Kazimír Worek	Kazimír Worek v. r.

V Karviné dne 18. května 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. května 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Jiří Salva

Jiří Salva v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Karviná	2000-06-07	143 177/00-11120
Zřizovatel J. Salva, S. Salvová	2000-06-07	143 177/00-11120
Rada školy není zřízena.	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Bez připomínek.